

Voorwoord

Voor je ligt het leidingboekje dat hoort bij de schets Bijbelse Woorden. Zoals je bij het doornemen zult merken, komt er heel wat aan de orde. Er is per schets veel stof verwerkt. Daarom is het aan te bevelen een schets over twee avonden te verdelen. Er zijn verschillende Bijbelgedeelten en te zingen psalmen opgegeven, zodat er ook meerdere inleidingen gemaakt kunnen worden bij hetzelfde kernwoord.

Als er toch voor gekozen wordt om op één avond een hele schets te behandelen, kun je het beste die vragen kiezen die goed bij de jongeren op jullie club passen, gezien hun leeftijd en/of niveau. Je kunt daarbij gebruik maken van de indeling zoals die in dit boekje gehanteerd wordt.

Het is goed mogelijk om de schetsen verdeeld over een seizoen te gebruiken, zodat er tussendoor eenvoudiger onderwerpen aan de orde kunnen komen.

Bijbelse kernwoorden vereisen de nodige voorbereiding, maar je zult ongetwijfeld ook zelf verrijkt worden door het onderzoek van de Schriften. Als we zelf veel mogen leren, hebben we ook iets om anderen mee te geven. Bij de voorbereiding is vooral het gebed om de Heilige Geest nodig.

In deze schetsen gaat het verschillende keren over de beloften van God. In de weg van het lezen en bidden wil de Heere deze beloften uit genade vervullen. Zo is er ook deze heerlijke belofte, die wij zeker als leidinggevend hard nodig hebben: 'Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden en Ik zal hem liefhebben en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren' (Johannes 14:21).

Schets 4 – Liefde

A. Doel

- 1 *Betekenis benoemen.* De betekenis van Bijbelse liefde wordt op heel mooie wijze verwoord in 1 Korinthe 13. Bijbelse liefde is altijd gericht op de ander en onvoorwaardelijk.
- 2 *Actualiteit aangeven.* God vraagt van ons om Hem lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Die opdracht is actueel! In deze schets wordt duidelijk gemaakt hoe deze opdracht invulling krijgt: liefde is vrucht van het werk van de Heilige Geest!
- 3 *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* De liefde van God voor zondaren blijkt daarin het meest, dat Hij het liefste wat Hij had, Zijn eniggeboren Zoon, gegeven heeft tot een verzoening voor de zonden (Johannes 3:16). De Vader heeft er Zijn Zoon voor over gehad. De Zoon heeft er Zijn leven voor over gehad.

B. Achtergrondinformatie

In het O.T. wordt meer gesproken over liefhebben dan over liefde. Het is een activiteit. Het is niet iets abstracts, maar iets wat God doet. God heeft Israël uitgekozen boven andere volken. Hij stelt Israël op de eerste plaats. Dat is liefhebben. Er is geen reden of grond voor in het volk; zie Deuteronomium 7:6-8. Liefde van Israël voor God is ook een activiteit. Dat blijkt uit:

- de oproep aan het eind van het tweede gebod: God doet barmhartigheid aan duizenden dergenen die Hem liefhebben, dat wil zeggen: Zijn geboden onderhouden.
- het wegdoen van de afgoden,
- het liefhebben van de naaste en de vreemdeling,
- het afwijzen van valse profeten.

Het gaat vaker over Gods liefde voor Zijn volk dan over het liefhebben van mensen t.o.v. God.

In het N.T. is Gods liefde geopenbaard in Christus Jezus. De daad van God is het offer van Zijn Zoon. Hierheen wezen ook de schaduwen in het O.T. De liefde van God is onbegrijpelijk. God heeft in Zijn liefde een plan uitgedacht. De liefde van God uit zich in het reddend handelen van God.

Gods liefde is een groot wonder. Er is vanwege de verdienste van Christus verzoening voor een zondaar, opdat hij een kind van God wordt. De Heilige Geest leert het ons om Gods liefde te aanvaarden.

Vooral Johannes schrijft in zijn brieven veel over de liefde. Hij wordt ook wel de apostel van de liefde genoemd. De liefde van de christen krijgt in het N.T. veel aandacht. Ze komt van God, wordt uitgestort in het hart en is een gave van de Heilige Geest (Galaten 5:22). Het is een afstraling van Gods liefde.

Uit: F.J. Pop - Bijbelse woorden en hun geheim, 's Gravenhage 1962

Bijbelse liefde komt tot uiting in:

- de daden van een gelovige,
- het kwade verdragen en het goede doen,
- geest en houding van de gelovige, bijvoorbeeld vriendelijk, opofferend, goedgehumeurd.

Waar komt Bijbelse liefde vandaan? Het wordt gewerkt door de Heilige Geest. Eén van de eerste kenmerken van het leven met God is liefde. Je kunt pas zeggen liefde te hebben, als je liefde ontvangt van Christus. Dan kun je leven van Zijn liefde tot het einde. Aan Christus' voeten zul je die van Hem leren. Liefde is de grootste genadegave.

De liefde duurt tot in eeuwigheid. Dat kan niet gezegd worden van het geloof en de hoop. Het geloof zal overgaan in aanschouwen en de hoop zal overgaan in zekerheid. Liefde zal eeuwig de harten vervullen.

Uit: J.C. Ryle - Christen zijn in het dagelijks leven, Goudriaan/Kampen 1997

De eerste christenen zochten elkaar zoveel mogelijk op. Zij hielden ook gezamenlijke liefdemaaltijden. Deze werden 'agapè' genoemd. Aan zo'n liefdemaaltijd was de viering van het Heilig Avondmaal verbonden. De liefdesmaaltijd en het Heilig Avondmaal stonden echter wel los van elkaar. De doelstelling van een liefdemaaltijd was anders dan die van het Heilig Avondmaal. Ze geschiedde uit barmhartigheid en liefde tot elkaar. Rijke en meer gegoede christenen bekostigden vaak deze maaltijden. De leiding van de gemeente zorgde voor een eerlijke verdeling van het eten en drinken. Op deze manier kregen ook de arme christenen eenmaal per week een goede maaltijd. Het voedsel werd zelfs gebracht naar de afwezigen. Wellicht waren dat oude en zieke christenen, maar ook gevangenen die mochten worden bezocht. In Handelingen 2:46 lezen we al van het 'van huis tot huis brood brekende', terwijl 'zij met verheuging en eenvoudigheid des harten tezamen aten'. Tijdens deze maaltijden werd de gemeenschap der heiligen beoefend. De welgestelde Romein zat daar naast een slaaf. Zij beschouwden elkaar als gelijkwaardige broeders in het geloof. Rang en standen vielen daar weg.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Johannes 13:34, 35; Romeinen 5:1-10; Romeinen 13:10; 1 Korinthe 13; brieven van de apostel Johannes,
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 21, vraag & antwoord 107; NBG artikel 20.
- **Literatuur:**
  - H.J. Hegger - Zijn gebod is liefde, Ede 1996
  - F.J. Pop - Bijbelse woorden en hun geheim, 's Gravenhage 1962
  - J.C. Ryle - Christen zijn in het dagelijks leven, Goudriaan/Kampen 1997
  - C.G. Vreugdenhil - Vrucht dragen voor Hem, Heerenveen 2007

C. Suggesties voor de avondinvulling

Alternatieve startopdracht Collage maken over liefde – liefdeloosheid (opdracht uit schets) www.lcj.nl / www.hhjo.nl > handreiking verwerkingen > creatieve opdracht	
Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Handelingen 2:42-47 Vragen: <ul style="list-style-type: none"> - Waarin volhardde de eerste gemeente? (vs. 42) - Was er armoede onder de eerste christenen? Waarom wel/niet? - Wat merkte de omgeving van het leven van de eerste christengemeente? - Hoe toonden zij hun liefde tot elkaar? (vs. 44, 45) - Hoe reageerde de omgeving hierop? (vs. 47)	Bijbel Handelingen 2:42-47; 1 Korinthe 13 Vragen: <ul style="list-style-type: none"> - Waarin volhardde de eerste gemeente? (vs. 42) - Wat merkte de omgeving van het leven van de eerste christengemeente? - Welke kenmerken van liefde uit 1 Korinthe 13 zie je terug in de eerste christengemeente? - Hoe zie je dat terug in je eigen gemeente?
Keuzevragen Vragen/opdrachten: 2, 3, 4, 5, 8, 9	Keuzevragen Vragen/opdrachten: 1, 3, 4, 'Gods liefde en lijden': 6, 7, 9
Overige verwerking <ul style="list-style-type: none"> - Puzzel - Collage: 'liefde– liefdeloosheid'	Overige verwerking <ul style="list-style-type: none"> - Afmaken verhaal 'de rechter en de crimineel' - Zingen lied

D. Antwoorden en suggesties

Startopdracht

Opdracht om te inventariseren waar jongeren bij liefde aan denken. Aan de hand van de reacties kan mogelijk alvast kort stilgestaan worden bij aspecten van Bijbelse liefde.

Doe een lintje aan de hartjes, zodat jongeren deze aan een aantal (kunst)rozen kunnen hangen. Eventueel kan deze bos rozen na afloop van de clubavond aan een gemeentelid gegeven worden.

1. Gods liefde is eenzijdig. Het gaat van Hem uit. Bij mensen is het wederzijds. God heeft zondaren/vijanden lief (maak dit concreet!). Mensen hebben lief, omdat ze iets in de ander zien.
2. Johannes 3:16. God heeft de wereld lief gehad. Die liefde was zo groot dat Hij Zijn eigen Zoon gaf, om mensen te kunnen redden, zodat ze niet verloren zullen gaan, maar eeuwig zullen leven.
3. Laat jongeren vertellen waar ze aan denken bij een liefdesbrief. In de Bijbel maakt God Zijn liefde voor zondaren bekend, zoals je dat ook in een liefdesbrief naar je vriend(in) doet. Tegelijk is er een groot verschil (zie ook vraag 1; Romeinen 5:1-10). Bespreek met jongeren wat het betekent als ze Gods brief naast zich neerleggen: dat roept Zijn toorn (= gekrenkte liefde!) op.
4. a. God liefhebben met heel je hart, heel je ziel en heel je verstand. Je naaste liefhebben als jezelf.
b. God wil deze liefde in het hart van jongeren uitstorten door Zijn Heilige Geest (Romeinen 5:5). De Heilige Geest werkt door het Woord de wederliefde tot God. Het lezen en bestuderen van het Woord is dus van levensbelang. Daardoor wil God de vijandschap verbreken en vijanden tot vrienden maken die Hem liefhebben. Bespreek met jongeren of ze weleens iets van Gods liefde gezien en ervaren hebben. Waaruit blijkt het als je God lief hebt zoals in Mattheüs 22 staat?

Gods liefde en lijden

www.lcj.nl / www.hhjo.nl > handreiking verwerkingen > casus

De verhouding tussen Gods liefde en het lijden is een ingewikkeld vraagstuk waar al veel mensen – ook in de Bijbel – mee geworsteld hebben. Belangrijk zal het zijn om een lijn te trekken naar onze menselijke verantwoordelijkheid: Waren er geen zonden, dan waren er geen wonden. Als gevolg van onze zondigheid is de gehele schepping aan de ijdelheid/gebrokenheid prijsgegeven (Romeinen 8). Er zijn niet zomaar pasklare antwoorden op dergelijke vragen te geven. Belangrijk is het motief van de vragensteller: zijn het oprechte vragen, heeft de vragensteller zelf te maken (gehad) met aangrijpend lijden of is het een afleidingsmanoeuvre om een gesprek over het geloof op een afstand te houden? Opvallend is wel dat veel mensen zich afvragen waarom er lijden is, terwijl ze zich niet afvragen waarom ze zoveel goede dingen (van God!) ontvangen.

In alle vragen rondom het lijden is er alleen rust te vinden in het kruis van Christus: God is Zélf in onze zonde en pijn gekomen en heeft Zelf geleden. Hij is geen onbewogen toeschouwer van al het lijden, maar is Zelf in alle dingen verzocht geweest. In gesprek mogen jongeren eerlijk aangeven dat ze zelf ook niet alles begrijpen. Wie God liefheeft, mag Zijn hart vertrouwen, ook als je Zijn handen niet begrijpt!

Literatuurtip:

‘Moeilijke vragen over God en Jezus, een hulp bij gesprekken over geloven vandaag’, Dr. B. van den Toren, IZB/IFES.

5. Mogelijke voorbeelden: Abraham, Mozes, Maria Magdalena, Stefanus, Paulus.
6. De voorbeelden liggen voor het oprapen. Neem een Evangelie en blader dat door. Op iedere bladzijde vind je voorbeelden.
7. Een bezoek aan een eenzame, een zieke (ook d.m.v. post), iemand helpen (maak dit concreet), vriendelijk zijn tegen mensen (ook als ze dat niet zijn tegen jou), belangstellend en vriendelijk zijn tegenover klasgenoten (ook de minder populaire of minder aardige klasgenoten), een ander vergeven als die je niet op de juiste manier heeft behandeld, etc. Bespreek met jongeren het verschil tussen ‘algemene’ naastenliefde (altruïsme) en liefde tot de naaste die voortkomt vanuit liefde tot God (mogelijk is dit verschil niet merkbaar in wat je doet, God kijkt echter naar je hart!).
8.
  - a. Ze hadden alle dingen gemeenschappelijk. Land werd verkocht om de armen te kunnen helpen. Het was geen communistisch systeem: ieder had wel eigendom, maar niemand zei dat iets van hem alleen was. Als het nodig was, werden bezittingen verkocht of ter beschikking gesteld aan anderen in de gemeente. Niemand leed gebrek of had armoede. De gemeente kwam bij elkaar om God te dienen, te bidden en samen de maaltijden en het Heilig Avondmaal te gebruiken.
  - b. De gelovigen hadden genade bij het hele volk, d.w.z. dat de bevolking de eerste christenen heel goed gezind was.
9. Eigen voorbeeld.

Collage

www.lcj.nl / www.hhjo.nl > handreiking verwerkingen > creatieve opdracht

De rechter en de crimineel (zie ook bijlage 1)

Laat de jongeren het verhaal lezen. Verdeel de groep in tweeën. Geef één groep de tekst ‘rechter’. Geef de andere groep de tekst ‘verdachte’ (zie bijlage 1). Laat de jongeren zich 5-10 minuten inleven in de positie van de rechter of verdachte (zoals op hun briefje staat). Ze bespreken met elkaar hoe de rechter

of de verdachte zich gedragen zal en op welke wijze zij het verhaal afmaken, waarbij het de opdracht is dat in het verhaal liefde zichtbaar wordt.

Rollen: rechter, verdachte, publiek in rechtzaal

Verloop rechtszitting:

- Toespraak rechter waarin de misdaden van Jaap worden genoemd en de straf die daarvoor geëist wordt door de wet.
- Bevestigen van het oordeel met een hamerslag.
- Afsluiten van de zitting.

Puzzel

Antwoorden: klinkend, metaal, al, luidende, schel, profetie, liefde, goederen, verbrand, liefde, goedertieren, afgunstig, handelt, opgeblazen, verbitterd, ongerechtigheid, verblijdt, nimmermeer, maar, talen, sprak, man, spiegel, rede, drie.

Uitkomst: De liefde vergaat nimmermeer (1 Korinthe 13:8a).

E. Extra voorbereiding

- Liefde op aarde is nooit volmaakt. Wees op de hoogte van de thuissituatie van de jongeren. Sommigen hebben wellicht te maken met scheiding van ouders of liefdeloosheid. Neem dit mee in het gebed bij de voorbereiding en op de clubavond.
- Hartjes van rood gekleurd papier en pennen voor de startopdracht. Evt. een bos (kunst)rozen.
- Tijdschriften (waarin geknipt/gescheurd mag worden), scharen, lijm en papier voor collage.
- Kopiëren tekst behorend bij het verhaal 'de rechter en de crimineel'

Bijlage 1

Rechter: Je herkent Jaap, je vriend van vroeger. Hij kon zo mooi tekenen. Hij was meester in het bedenken van avonturen die jullie beleefden in het bos. (Bedenk een avontuur.)
Zijn vader was verslaafd aan de drank, dat kostte veel geld en daarom had Jaap weinig kleding. Je hield van Jaap, omdat hij altijd bereid was om te helpen. Jij was niet zo handig, Jaap kon alles en wilde je helpen zonder dat hij je uitlachte om je onhandigheid.
Nu moet je recht spreken. Jaap heeft straf verdiend en een rechtvaardige rechter moet die ook geven: € 100.000,- boete vanwege inbraken en fraude met boekhouding of minimaal vier jaar gevangenisstraf (waarvan een deel voorwaardelijk). Je moet deze straf geven. Je houdt echter nog steeds van Jaap. Je wilt dat hij dat weet en merkt. Hoe kun je hem dat laten merken?

Verdachte: Je herkent Karel, je vriend van vroeger. Karel die zo goed kon leren, maar niet op je neerkeek. Hij wilde graag met je spelen en je helpen met schoolwerk als het moeilijk was. Je mocht bij hem thuis komen en daar geregeld mee-eten.
Bedenk: nu is Karel rechter geworden en hij is de man die alle slechte dingen van je weet. Hij heeft zich verdiept in je slechte / criminele gedrag en zal nu oordelen. Je denkt: hij zal me wel niet willen kennen. Hij moet zich voor mij schamen. Je hoopt dat je na de uitspraak zo snel mogelijk weggebracht wordt, zonder Karel nog te hoeven zien. Een boete zal je nooit kunnen betalen, dus moet het gevangenisstraf worden. Je voelt erge pijn en verdriet over het goede dat er was en over een oude vriendschap die nooit meer kan opbloeien door jouw eigen schuld.

Afloop in oorspronkelijke versie van het verhaal: Het recht moet zijn loop hebben. Tegelijk voelt de rechter een diep medelijden met zijn oude kameraad. Hij velst het oordeel:
€ 100.000,- boete. Dat is rechtvaardig. Maar de vriend heeft niets meer. Terwijl het in de rechtszaal adembenemend stil wordt, stapt de rechter naar voren, gaat naast zijn vriend zitten en kijkt hem vol liefde aan. Hij haalt een cheque tevoorschijn en schrijft: € 100.000,-. Zijn vriend is vrij.
Dat is liefde. Zo is God!